

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 25 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroško ulico št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Potovalni učitelj in njega delo.

Kdor opazuje, kako hitro se pomika trtna uš po naših Halozah naprej, kako se širi po Završki, Barbarški, Leskovski župniji, mora priznati — rad ali nerad — da trtna uš ne prizanesa nobenemu vinogradu, da se nje ne bode obranila nobena gorica.

Prav v kratkem bode naša domača trta vničena in milijoni našega premoženja bodo zginili, kakor da so pali v morje. Nam ni treba hoditi gledat nesreče na Francosko ali Ogersko, katero je ondi povzročila trtna uš, imamo je doma dovolje: v župniji Završki, Barbarški in Leskovski je ne zmanjkuje.

In kaj storimo mi posestniki proti preteči neizgodi, kako se bojujemo proti njej? Roke držimo križem; nekateri javkajo, drugi čakajo, da uš sama zgine, kakor je sama prišla. Ali nas bode to pogube rešilo? Ne, nikdar ne! Ne zanašajmo se samo na pomoč od drugod, bodi-si od dežele, bodi-si od države; ta pomoč ne bode zdatna, če je bode sploh kaj in ne ve se, kedaj pride.

Ko bi bili posestniki na Bizeljskem čakali in se zanašali na tako pomoč, tedaj bi danes ne imeli še nobenega vinograda z amerškimi trtami, pa tudi domačih trt bi več ne imeli, s katerimi se morajo ameriške cepiti ali požlahtnjevati.

Resno se moramo tudi mi dela z amerškimi trtami poprijeti, sicer nam poginejo vse domače in potem ne bode materiala za požlahtnitev amerških več!

Kako se mora delo pričeti, o tem se naj posestnik na lastne oči tam podučí, kjer se to delo že dalje časa vrši, ako mu je to le količkaj mogoče. Ker pa to ni vsakemu pojedinemu posestniku, vinogradniku mogoče, dal je deželni odbor Kranjski spisati po vodji deželne vinarske šole na Grmu, g. Richardu Dolenc, »Nauk, kako zasajati vinograde z amerškimi trtami, da jih trtna uš ne more uničiti«.

Ta knjižica je vsega priporočila vredna, ker obsega ves potreben poduk, ker ima v pojasnilo več slik, ker je pisana v slovenskem jeziku, kakor je od našega štajarskega deželnega odbora v Gradci nikdar ne bomo dobili. Po tej knjižici segajte, slovenski gospodarji! Kdor je ud c. kr. kmetijske družbe Kranjske, dobi to knjižico zastonj.

Razum tega poduka pa je priporočati Haložanom, da prosijo občine za potovalnega učitelja vinarske šole v Mariboru, g. J. Belé-ja, kateri je slovenskega jezika zmožen, da pride k njim po vrsti predavat. S tem nimajo občine nobenih stroškov; samo župan mora biti za občino in nje blagor toliko vnet in požrtvovalen, da spiše in odpošlje dotično prošnjo na šolsko vodstvo v Maribor. Učitelj bode lahko posestnikom povedal, kje in pod kakimi pogoji se dobijo ameriške trte, kako njih je saditi, kake sorte se naj izbirajo, kaj morajo posestniki storiti, da dobé potreben denar za nasajevanje vinogradov z amerškimi trtami, kje se denar dobi, kedaj se mora vrniti itd.

Z živo besedo da se poduk lahko večim in hitro; do knjige ne pride vsak, vsak je tudi ne razume. Zato raj kaže prositi za potovalnega učitelja, kakor to delajo občine po drugod.

Naši sosedge Nemci ob nemško-slovenski meji, še nimajo trtne uši; toda oni potujejo tramoma na Bizeljsko, da vidijo, kako se tam sadé in obdelujejo ameriške trte; nemški potovalni učitelji so sploh na nogah in potujejo svoje rojake; Nemci si snujejo društva in zadruge, z družinimi močmi naročujejo in kupujejo ameriške trte, priskrbujejo vinogradnikom potreben kredit, skrbijo za pravočasen odpis štibre ali dače tam, kjer to postava dovoljuje.

In vendar niso Nemci ob meji tako od vinogradov odvisni, kakor smo mi Slovenci po Halozah in drugod. Na delo zatoraj, rojaki!